

Magasin fra Kirkens Bymisjon 3/2009

bymisjon

www.bymisjon.no

Trygg i eget hjem side 4-5

Et valg med rom for alle

Det går mot valgtider. Kirkens Bymisjons viktigste oppfordring til politikere og til alle oss som skal velge dem kan oppsummeres i vårt hovedmotto: Rom for alle!

Vi trenger et samfunn der alle mennesker møtes med respekt og forventning. Respekt for hvem vi er og forventning til hva vi kan. Et samfunn med der det er rom for alle - og bruk for alle.

Hva kan det bety?

En eldreomsorg med rom for alle: Det må bety at enhver får det tilbud som en ønsker og har behov for, enten det er hjemmehjelp, tilpasset bolig eller sykehjemsplass. Det må bety flere skjermede plasser for demente. I Oslo i dag lider bortimot 80 prosent av beboerne på sykehjemmene av demens. Men bare i overkant av 20 prosent av plassene er tilpasset deres behov. Fortsatt er mange henvist til å bo på dobbeltrom. Selv om det kan være hyggelig med en romkamerat, har vi alle behov for et privatliv. Det gjelder selvsagt også i livets siste fase. Her trengs bevilgninger så byggeprosjekter kan gjennomføres. Enerom for alle!

En rusomsorg med rom for alle må innebære en fortsatt satsning på varierte og tilpassede tilbud i hele tiltakskjeden – fra gatenære tiltak til tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Overgangene er kritiske. Det må være mulig å få komme til avrusning når motivasjonen er der – ikke bli møtt med måneders ventetid. Og den som har gjennomført behandling må sikres bolig og ha noe meningsfylt å gå til. Aktiviteter, fellesskap, hjelp til å bygge nye nettverk. Støtte til å skape en ny hverdag, uten rus.

Byen med rom for alle må være spesielt oppmerksom på de gruppene som lettest møter avvisningens kalde skulder, enten den kommer fra 'folkemeningen', eller fra 'systemet'. De har gjerne en atferd som andre oppfatter som avvikende, kanskje også litt skremmende. De har ofte 'annen' etnisk opprinnelse. De passer ikke inn.

"Velkommen til Oslo!" Det må ikke bare gjelde for pengesterke turister. Men også for den som kommer hit fra andre kommuner eller andre land, og som har sitt å slite med. Byen har alltid tiltrukket seg mennesker med drømmer om en annen og bedre framtid. For mange av dem blir drømmen til mareritt.

Det kan vi ikke alltid hindre, verken med politisk vilje eller med sosiale tiltak. Men vi kan gjøre mye, vi kan gjøre mer, for å sette ut i livet det vi liker å tenke på som en av de dypeste verdiene i vår kulturarv: Gjestfriheten.

Men hvem er egentlig gjest og hvem er vert i denne byen? Kanskje er det nyttig å ikke vite akkurat det?

For kanskje er det når vi alle er gjester for hverandre, og alle er verter for hverandre, at vi virkelig kan nærme oss drømmen om et fellesskap som har rom for alle. God sommer, med mange og rause gjestebud!

Sturla J. Stålsett
generalsekretær

BYMISJON

Informasjonsblad for Stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo
Tollbugata 3,
0152 Oslo
Telefon 22 36 55 00

I redaksjonen:
Atle Briseid (redaktør)
Per Frogner (ansvarlig)

Layout:
Waalder design
v/Jorunn Waaler

Forsidefoto:
Atle Briseid

Hjemmeside:
www.bymisjon.no

E-post:
firmapost@skbo.no

Trykk:
Printfo Unique

Opplag:
25 800

IK-kontrollert
innsamlingskonto:
7011 05 18593

– Dette er starten på arbeidet med å få på plass flere aktivitetsorienterte dagtilbud, sier prosjektleder Anita Ellefsen.

Aktiv omsorg i det grønne

Som første aktør i Oslo starter Kirkens Bymisjon til høsten opp et dagtilbud for personer med begynnende demens på en gård i Maridalen.

Øverst i Maridalen, bare noen minutters biltur fra Oslo sentrum, ligger vakre Skjervan gård. I september får Tori og Jon Ivar Bakke besøk på sitt vakre gårdstun. Da går nemlig startskuddet for "Grønn Omsorg", Kirkens Bymisjons nye prosjekt for personer med begynnende demens.

– Jeg tror tilbudet her på gården vil passe godt til denne gruppa. Her kan vi gå på tur, fore dyrene, lage mat, måke snø, bære ved, dra på kanefart eller luke blomsterbed og kjøkkenhagen – det er bare fantasien som setter grenser, sier Jon Ivar Bakke.

I og med at Oslos drikkevannskilde, Maridalsvannet, ligger noen hundre meter fra gården, kan ikke Tori og Jon Ivar drive gårdsdrift med kyr. I stedet er Skjervan en såkalt "åpen gård" som tilbyr aktivitet for skoler, barnehager, psykisk helsevern – og nå altså personer med demens. De siste månedene har paret besøkt tilsvarende tilbud i andre kommuner og blitt kurset gjennom Kirkens Bymisjon for å kunne legge forholdene til rette for gjestene.

– Dette blir spennende. Erfaringene fra slike prosjekter i andre kommuner viser at omgangen med dyr har positiv effekt på folk, uansett hvor langt de er kommet i sykdomsutviklingen, sier Bakke.

Prøver ut tilbudet

I dag har familien på Skjervan gård besøk fra dagsenteret på Ammerudhjemmet bo- og kultursenter. Gjестene, som er på gården for å teste tilbudet, blir straks engasjerte når de får klappe sauene, stryke fjordingen og kose med kaninene. Det tar ikke lang tid før skravla går og minner fra oppveksten strømmer på.

– Det må være flott å få delta i et slikt tilbud, spesielt for folk som er

– Det må være flott å få delta i et slikt tilbud, spesielt for folk som er oppvokst i by, sier Ansgar Thingnes som selv vokste opp på en gård i Sunnfjord.

Tori og Jon Ivar Bakke gleder seg til å ta imot deltakerne i prosjektet når det starter opp i september.

oppvokst i by. For oss som har vokst opp på gård, blir det mye nostalgi. Å klappe fjordingen bringer mange minner fra gården hjemme i Sunnfjord, sier Ansgar Thingnes.

Etter omvisningen på gården blir Ansgar og de andre gjestene fra Ammerud invitert på kaffe i drengstua, som også blir tilholdsstedet for deltakerne i prosjektet. Den rødmalte og koselige stua skal brukes til inneaktiviteter på dager med dårlig vær, og være et sted hvor deltakerne kan slappe av, spise eller være alene når det trengs.

Byomfattende

Tilbudet på Skjervan gård skal foregå tre dager i uka, ha seks plasser og være et dagtilbud til aktive personer med demens som fortsatt har mye energi og rørlighet. Samtidig vil prosjektet fungere som avlastning for pårørende. Oslo kommune finansierer driften, og alle bydelene kan søke om

Ragnhild Johnsen fra dagsenteret på Ammerudhjemmet fikk teste forholdene før Kirkens Bymisjon til høsten starter opp et dagtilbud for personer som nylig har fått en demenssykdom.

plass på vegne av sine beboere.

– Dette er starten på arbeidet med å få på plass flere aktivitetsorienterte dagtilbud. Det blir spennende å se hva slags plass Grønn Omsorg har i Oslo, sier prosjektleder Anita Ellefsen, som til daglig leder Pårørendeskolen i Kirkens Bymisjon.

Hun er strålende fornøyd med plasseringen prosjektet har fått.

– Gården er jo et eldorado, med dyr, turstier og mange muligheter for aktivitet! Tunet er lite og intimt og gir forutsigbare rammer for personer som har behov for å kjenne igjen forholdene fra gang til gang, sier hun.

tekst og foto: Atle Briseid

Trygg i eget hjem

Når livet er strevsomt, kan det være tøft å bo alene. Da er det godt å ha en booppfølger i nærheten.

I en ærverdig, gammel villa i Majorstuas beste boligstrøk dekker Unni Sandodden og Ragnhild Sætre middagsbordet til sju. Planen om å grille i hagen ble spolert av regnvær. I stedet blir det fellesmåltid inne. Ut av leiligheten sin kommer Hege Marie. Hun er nesten alltid med på tirs-dagsmiddagene.

– Det er så trygt å bo her og så deilig å slippe å bo på hospits, sier hun.

Etter å ha flyttet fra sted til sted i mange år, har hun de siste to årene hatt sitt hjem i det gamle herskaps huset fra 1800-tallet. Her er det ingen som forteller henne hva hun kan og ikke kan. Ingen kaster henne ut fordi hun sprekker og må ruse seg. Ingen bråker om natta, slik det ofte er på hospits. Med litt assistanse fra booppfølgerne Unni og Ragnhild styrer Hege Marie sitt eget liv.

– Det betyr alt! Her klarer jeg stort sett å holde meg rusfri i flere måneder ad gangen og har alt jeg trenger rundt meg, sier hun.

Kan være den man er

Men av og til, når livet byr på utfordringer, er det godt å ha noen rundt seg. Da er veien kort til Unni og Ragnhild. Som regel er det bare å åpne døra og stikke hodet inn i stua.

– Jeg trenger dem for å ha noen å diskutere med og finne løsninger på ting som dukker opp i livet. Hvis det er telefoner jeg synes er ubehagelige å ta, hjelper de meg. Og hvis jeg bare vil hilse på noen, er det bare å tusle ut i stua, sier hun.

Villaen på Majorstua er ingen institusjon med døgnbemanning, regler og rutiner. Unni og Ragnhild føler nesten at de er på besøk hos de seks beboerne. Arbeidet består rett og slett i å bistå dem med å bo. Ønsker en beboer å ha med seg noen i møte med sosialkontoret eller en økonomisk rådgiver, blir de med. Trenger noen hjelp til å sette sammen Ikea-møbler, finner de frem verktøyet. Og har en dame lyst på selskap under en handleturn – ja, så gjør de det også.

– Vi er opptatt av å være med folk der de er i livet. Her skal du slippe å være en annen enn den du er. Du skal få slippe å late som. Du skal få slappe av, sier Unni.

Har privatlivet i fred

Gjennom virksomheten ByBo driver Kirkens Bymisjon boligoppfølging fire steder i byen. En femte bygning er under bygging i Pilestredet og er snart klar til innflytting. I tillegg tilbyr ByBo oppfølging for personer i private eller kommunale leiligheter. Alle steder skjer det på beboernes premisser. De inngår vanlige husleiekontrakter og styrer sin egen hverdag. Det eneste kravet er at bydelen betaler for oppfølgingen.

– Vi blander oss ikke bort i privatlivet til folk. Vi låser oss aldri inn i leilighetene hvis ikke vi tror det er snakk om liv og død. Vi sjekker heller ikke om folk ruser seg, sier Unni.

De seks damene i villaen, har alle erfaring fra rusavhengighet. De har bodd på institusjoner, hospits eller hos venner, og det er lenge siden de hadde egen bolig. Derfor tar det ofte litt tid før de skjønner at de har full råderett over sitt nye hjem.

– Booppfølging er som å bli bydd opp til dans. Det er den som bor her som byr opp. Vi blir med på dansen, sier Ragnhild.

– Av og til kan det være vanskelig å henge med på takta. Den største utfordringen er å finne balansen mellom å bry seg og la folk leve sitt liv i fred. Hvis man maser for mye om endring, går folk i vranglås. Men hvis man viser at "du er god som du er", gir det grobunn for endring, sier Unni.

Bolig først

Kirkens Bymisjon er ikke de eneste som har forstått at noen mennesker trenger mer enn fire vegger og en nøkkel. Også det offentlige mener at boligoppfølging er en god investering, både på det menneskelige og samfunnsøkonomiske planet. Menneskene får ro til å rydde i egne liv, og samfunnet slipper utgiftene som følger med når folk må flytte inn og ut av institusjoner.

Hege Marie er glad over at hun har sitt eget hjem. – Det betyr alt, sier hun.

Derfor driver kommunen boligoppfølging flere steder i byen.

– Når man har sin egen bolig, er det lettere å begynne å nøste i ting. Det blir fort kaos i livet når man bor rundt omkring. Vårt mål at folk trenger en bolig – først og fremst. Før måtte man gjøre seg fortjent til en bolig, gjennom å være rusfri i flere år. Det er dumt, for mange i vår målgruppe når aldri dit. Nå starter vi på det nivået brukerne er, sier Ragnhild.

Trygghet er viktig. Så lenge bydelen går med på å betale oppfølgingen, kan man bo der så lenge man selv ønsker.

– Hvis en beboer skal til behandling på en institusjon, vet hun at boligen står klar når hun kommer ut, sier Ragnhild.

Mangler sosial boligpolitikk

Kommunalminister Magnhild Meltveit Kleppa la nylig frem tall som viser at 6100 personer i Norge ikke har et sted som de kan kalle sitt eget hjem. Det er 600 flere enn for fire år siden. I Oslo er det 1526 personer som ikke eier

Unni Sandodden og Ragnhild Sætre dekker på til felles middag for beboerne. – Her skal du slippe å være en annen enn den du er, sier de.

Terje og booppfølger Pål Reinertsen i gang med vårdugnaden utenfor boligblokka på Grünerløkka.

eller leier egen bolig. Både Unni og Ragnhild er kritiske til norsk boligpolitikk - eller sagt på en annen måte: fraværet av en helhetlig, sosial boligpolitikk.

– Så lenge boligmarkedet er markedsstyrt, er det mange mennesker som ikke har en sjanse til å komme seg inn. Det drives sosial boligpolitikk, men bare for noen få. Husbanken er et viktig instrument, men det blir veldig smalt. Noen helhetlig politikk finnes ikke, sier Unni.

Marianne, en av de andre beboerne i villaen på Majorstua, kommer ned i stua mens Unni prater. Hun kjenner godt til utfordringene med å komme seg inn på det private markedet.

– Å bo her betyr at jeg slipper å gå på bolig-

gjør nå.

Skeptiske naboer

I en av de andre boligene til Kirkens Bymisjon, et sted på Grünerløkka, er tre av beboerne i gang med vårdugnaden i bakgården. Stemorsblomster og prestekrager får plass i bed og blomsterkasser, og ugress blir luket. Med kraftfulle bevegelser pusser Terje ned det slitte hagebordet og gir det et nytt strøk med lakk. Han er for tiden på attføring, og skal snart i gang med etterutdanning i prosjektledelse.

– Man må tilpasse seg arbeidsmarkedet, vet du, sier han.

En nabo i blokka ved siden av strekker hodet ut

– Å bo her betyr at jeg slipper å gå på boligmarkedet og ljuge om hvem jeg er, forteller Marianne.

over kanten på balkongen om lurer på om ikke dugnadslaget vil låne en hagesaks til å klippe hekken. Spørsmålet vitner om at skepsisen som mange av naboene hadde før Bymisjonen flyttet inn, er snudd til vennlig forståelse.

– En stund etter oppstarten, spurte en nabo om ikke beboerne snart skulle flytte inn. Da hadde folk bodd her i et halvt år. Det sier litt om hvor stille det er. Det er ikke mer bråk her enn andre steder, sier Terje.

Besøk fra sosialkontoret

I en portnerbolig i første etasje holder booppfølgerne Anniken Kalsveen og Pål Reinertsen til i åpningstiden. En gang i uka kommer en saksbehandler fra det lokale sosialkontoret til portnerboligen for å være tilgjengelig for beboere som ønsker det.

– Man behøver ikke å ha kontakt med Anniken og Pål hvis man ikke vil. Men jeg vet at jeg kan nå dem på telefon til enhver tid. Jeg kan ringe dem om hva som helst. Det er fint, sier Terje og gir bordet et avsluttende strøk med penselen.

Så setter den lille gjengen seg ned i bakgården for å spise dugnadspølser og drikke brus. Trygge i egne hjem.

tekst og foto: Atle Briseid

Sevinc Polat, Feven Ychannes og Bahar Seyhan (foran på kne) får råd fra teaterinstruktør Jalil Alabody fra Teater Øst.

Ungdom former sin egen fritid

Gjennom prosjektet Xpress-u-self fikk ungdom i Groruddalen mulighet til å forme sin egen fritidsaktivitet. Sevinc, Bahar og Feven valgte å skrive og sette opp et teaterstykke om sin egen hverdag.

En spent stemning råder inne på kjøkkenet til Haugenstua scene. Det er tre uker igjen til forestilling, og jentene i Xpress-u-self må ta et valg: skal de prioritere tentamenslesing eller øve på stykket de selv har skrevet og jobbet med de siste fire månedene? Valget blir å utsette premieren til høsten. – Det er litt dumt, for vi har jobbet med det så lenge. Samtidig er det bra, for vi er nok ikke klare, sier Feven Ychannes.

Tilbud for dem som ikke har tilbud

Xpress-u-self ble startet i november som et tilbud til ungdom i Groruddalen som ikke er involvert i andre fritidstilbud. Ungdommene fikk selv bestemme hva de ville gjøre og hvordan de skulle gjøre det. Noen startet hip hop-gruppe, andre ville prøve seg som skuespillere. Haugenstua scene hadde stått ubrukte i lang tid, og var derfor perfekte lokaler for prosjektet

– Det er kjempebra at vi kan velge selv hva vi vil gjøre. Vi får egentlig lov til å bestemme det meste, sier Bahar Seyhan.

Frivillighetssentralen på Stovner og selvhjelpssenteret Batteriet, begge drevet av Kirkens Bymisjon, bidro sammen med den lokale SALTO-kontakten for å få prosjektet på beina. Sissel Strand fra Kirkens Bymisjon ble ansatt som "sosial vaktmester", og en kokk fikk i oppdrag å lage mat til deltakerne før de gyver løs på aktivitetene.

– Målet er at aktivitetene skal springe ut fra deltakernes egne ønsker, slik at de selv kan drive det videre etterpå, sier Strand.

Fulle av fantasi

Selv om premieren på teaterstykket er utsatt til etter sommerferien, velger jentene å bruke ettermiddagen til å øve på stykket som de har skrevet hver sin del av. Jalil Alabody fra Teater Øst har bistått i skriveprosessen og instruerer jentene fra scenekanten.

– Stykkene handler om jentenes egen hverdag. Felles for de tre delene er jentenes søken etter identitet gjennom kjærlighet, drømmer og dans. Disse jentene er fulle av fantasi. Det er synd at min generasjon ikke har mer kontakt med denne generasjonen, sier han.

Ingen av jentene i teatergruppa hadde erfaring fra skuespill før de ble med i Xpress-u-self, men nå er de blitt skikkelig tente.

– Teater er en fin måte å få ting ut på. Når man skal spille en annen, trenger man ikke bekymre seg for at man skal si noe galt, sier Feven.

– Man må jobbe seg inn i personen man skal spille og klare å vise denne personens følelser, sier Sevinc.

– Satser dere på å bli profesjonelle skuespillere?

– Det spørs nok litt hvordan dette prosjektet går, sier Bahar og smiler.

tekst og foto: Atle Briseid

Rockere med rusbakgrunn

Ti år etter at medlemmene i Keep Coming Back Band selv ble rusfrie, gir de ut sin første plate og holder konsert på Kirkens Bymisjons kafé for rusavhengige.

Sigmund Øvrur og Dag Vargset er spente. Helt siden de forlot rusmiljøet har de spilt sammen i Keep Coming Back Band. Nå gjør de seg klare for konsert på Møtestedet, Kirkens Bymisjons kafé for rusavhengige.

– Det bringer frem en del følelser og minner. Det blir spesielt å se at noen kanskje ikke har forandret seg, mens andre kanskje er borte, sier Vargset.

Sigmund Øvrur var selv to ganger til behandling på Kirkens Bymisjons institusjon Veslelien i Brumunddal og bodde også på Vesleliens tidligere Oslo-avdeling i Bogstadveien. Han husker godt tiden da Møtestedet bare var planer og en "snakkis" i miljøet. Derfor er det spesielt å skulle spille for gjestene.

– Alle spillejobber er en mulighet til å gi noe tilbake. Kanskje er det noen på Møtestedet som tenker at det finnes en mulighet? Kanskje vi kan skape en gnist eller et håp?

– Føles livet som rusavhengig nært eller fjernt i dag?

– I begynnelsen var suget veldig nærme. Nå har jeg ting mer på avstand. Men følelsene, fortvilelsen, kan jeg fortsatt kjenne igjen. Da er det gamle livet plutselig veldig nært. At veien er kronglete, er ikke så farlig, så lenge jeg vet at jeg er nykter. I nykterheten ligger en stor frihet i motsetning til avhengigheten, som er et stort fangenskap, sier Øvrur.

Synger om fortiden

En rykende fersk cd i hånda er beviset på at hobby-bandet, som ble dannet for å spille på samlinger med Anonyme Narkomane (NA), har kommet mange skritt videre. Men fortsatt handler flere av sangene om følelser og opplevelser fra tiden som rusavhengig.

– Vi skriver om det vi følte da – også om fascinasjonen. Vi var jo på en måte forelsket i rusen, helt til vi oppdaget at den er en psykopat som ikke gir noen ting tilbake, sier Øvrur og legger til med et skjevt smil:

– Vi skrev så mange dystre sanger at vi måtte legge inn noen vers med håp.

Tekstene om livet som rusavhengige har gjort

at flere har trukket paralleller til Joachim "Jokke" Nielsen, som døde tidlig på 2000-tallet.

– Gitaristen i Gluecifer sa at Jokke hadde digga oss hvis han hadde levd, sier Vargset.

Alltid velkommen tilbake

Navnet Keep Coming Back Band er hentet fra Anonyme Narkomane (NA), som begge medlemmene er eller har vært deltakende i. Der ønsker man alltid folk velkommen tilbake, uansett om de har sprukket eller dummet seg ut. Derav uttrykket "Keep coming back".

– Anonyme Narkomane var veldig viktig for meg de første årene. De fleste har jo ikke noe fellesskap som nykter. Ofte tar det 10 år å skaffe seg nye venner. For meg ble derfor

isolasjonen en avhengighetsskaper. Dessuten var NA viktig for å få delt følelser, sier Øvrur.

I dag er alle de tre faste medlemmene av bandet i gode jobber (Jan V. Johansen var på arbeid da intervjuet ble gjort). Den siste tiden har de brukt mye av fritiden sin på å spille inn plata. Derfor er det stolte musikere som kan vise frem resultatet.

– Det gikk egentlig opp for meg da jeg holdt plata i hånda for første gang. Dette er et stykke arbeid som er synlig. Det betyr noe. Det er jeg stolt av, sier Vargset.

tekst og foto: Atle Briseid

Dag Vargset og Sigmund Øvrur utgjør to tredjedeler av Keep Coming Back Band. Jan V. Johansen var på arbeid da bildet ble tatt.

Hip hop på Hudøy!

Er du en av de 1400 barna som har fått plass på Camp Hudøy i sommer? Da kan du bare begynne å glede deg. To av Norges beste hip hop-dansere og skaperne bak barne-tv-suksessen AF1 kommer for å holde dansekurs!

Over 650.000 barn fulgte med på NRK-serien AF1 (Alle for én), som handlet om ballettdanseren Lisa og hennes kamp for anerkjennelse som hip hoper. I sommer kommer to av skaperne bak serien, Vibeke Sørlie og Maria Karlsen, til Camp Hudøy for å gi barna en smak av hip hop. Med seg har de to breakere.

– Målet er at kidsa skal ha det gøy, oppleve gleden av å mestre sin egen kropp, hente frem litt "attitude" og gjerne ta litt plass. Spesielt for jenter er det gøy å få bruse litt med fjærene. Folk skal få føle seg kule, sier Vibeke Sørlie.

Alle skal være med

Både Vibeke og Maria har lang fartstid som hip hop-dansere. Vibeke startet gruppa Dancing Youth for 22 år siden og har koreografert for

drøsevis av kjente artister og tv-programmer. For vanlige folk er hun kanskje mest kjent som dommer i programmene Dansefeber og Grease. Hun lover at alle skal kunne delta på kursene, uansett om man har danset før eller ikke.

– Vi skal lære bort en type hip hop/street-kombinasjon som ikke er altfor vanskelig. Alle skal kunne være med, sier hun.

Maria var også med i Dancing Youth og leder nå showgruppa CRE-8, som tok pusten fra folk med sin deltakelse i Norske Talenter. Hun har koreografert for AF1 og Dansefeber, og har stått bak dansingen i musikkvideoene til kjente artister som MadCom og Mira Craig.

– Vi håper barna blir inspirert til å lage sine egne ting etterpå. Dessuten kan kanskje dette være noe å bruke på discoen, sier hun.

Maria har selv mange leirminner etter å ha tilbrakt flere sommere på en ferieleir for jenter på Hvitsten.

– Det var veldig gøy, men leiren varte i fire uker og det kan være litt lenge når man er liten. Jeg er veldig spent på hvordan Camp Hudøy er. Jeg har hørt at det er veldig fint og at det er et bra opplegg. Jeg gleder meg til å få være en del av det, sier hun.

Motvekt til Hannah Montana

Begge er stolte over at AF1 ble en så stor suksess. Nylig fikk de Gullruten for "Årets nyskap-

ning". På Camp Hudøy skal de bygge videre på de velkjente slagordene "Sammen er vi gjerne – AF1" og "Følg drømmen, ikke strømmen!".

– AF1 var en motvekt til Hannah Montana og High School Musical, som var glossy og amerikanske. Derfor var det ekstra morsomt at serien slo an, sier Maria.

Selv om Vibeke og Maria har en sterk posisjon innen norsk hip hop og er veldig opptatt med mange store prosjekter, synes de det er kjempefint å undervise nybegynnere.

– Det handler om å holde kontakten med utgangspunktet. Man kommer ikke videre hvis man ikke gir noe tilbake, og man må aldri bli så stor at man ikke husker røttene. Vi har vært asfaltsoldater en gang, vi også, sier Vibeke.

– Det er jo til syvende og sist disse barna som skal bringe hip hopen videre. Det er morsomt å se at det kommer en ny generasjon som er utrolig flinke, sier Maria.

De har flere råd til barn som har lyst til å begynne å danse hip hop:

– Sjekk ut det lokale dansestudioet eller gå på nettet for å finne kurs. Du kan også lære mange moves gjennom internett-klipp, men det blir ikke helt det samme.

– Det tar tid å bli god! Det er ikke gjort i en håndvending. Man må være dedikert, legger Vibeke til.

Maria Karlsen og Vibeke Sørlie gleder seg til å lære bort kule trinn til barna på Camp Hudøy.

tekst og foto: Atle Briseid

Utfordrer politikerne i valgkampen

De politiske partiene går nå inn i valgkampen foran høstens stortingsvalg. Her er Kirkens Bymisjons utfordringer til politikerne:

Johannes Heggland, direktør for Mangfold & Oppvekst:

1. Helsetilbud til alle

Det er dokumentert at papirløse migranter lever i Norge med store helseplager. De politiske partiene bør støtte frivillige organisasjoner som ønsker å tilby helsetjeneste til alle som trenger det, uavhengig av oppholdsstatus.

2. Hjelpen må komme tidligere

Barn og unge, og deres familier, trenger hjelp før problemene blir store. Derfor må det i alle kommuner finnes lavterskeltilbud der kompetente hjelpere er tilgjengelig på kort varsel, uten krav om henvisning eller diagnoser. Dessuten må det finnes gode, åpne, forebyggende tiltak som sikrer et godt oppvekstmiljø.

3. Stopp deportasjon av hiv-positive

Norge sender i dag HIV-positive tilbake til land med svært mangelfullt medisinsk tilbud. Dette skjer også mens en er i et velfungerende behandlingsopplegg her, i visshet om at en returneres til et kortere liv. Politikere bør slå fast at humanitære hensyn, som for eksempel en pågående medisinsk HIV-relatert behandling, må veie tyngre i vurderingen om opphold i Norge.

4. Alle vil delta

Deltakelse er viktig for alle, selv om ikke alle kan delta i vanlig arbeidsliv. Derfor bør politikerne støtte alle gode tiltak som kan skape aktivitet /jobb for mennesker som ellers faller utenfor arbeidslivet.

Anne Marie Johansen, direktør for Aldring & Kultur:

1. Lovfestet rett til grunnleggende behov

Det bør utarbeides et lovverk som gir hjelpetriggende eldre lovfestet rett til å få dekket grunnleggende behov - uavhengig av hvor i landet de bor. Behovet, og ikke ressurstilgangen, bør avgjøre hvilke hjelpetilbud den enkelte får. Det er ikke lett for dagens eldre og deres pårørende å få rede på hvilke rettigheter de har, og man skal ha mye ressurser for å kreve sin rett.

2. Prioriter personer med demens

Tilbudet til personer med demens må prioriteres, og politikerne må ta på alvor hva dette krever av tilrettelegging, ressurser og faglig kompetanse. Målet må være at alle personer med en demensdiagnose og dens pårørende får nødvendig støtte og hjelp. I dag er ca 80 prosent av de som bor på sykehjem, mennesker med en demenssykdom.

3. Lovfestet rett til enerom på sykehjem

De som får plass på sykehjem er svært dårlige, og hver enkelt har inntil 6-8 ulike diagnoser. Det er uverdig at mange mennesker i sine siste leveår må leve/ dø på dobbeltrom. Ingen må være fornøyd før vi har 100 prosent enersonsdekning i hele landet.

4. Omsorg ved livets slutt

40 prosent av Norges befolkning dør på sykehjem. Alle har rett til en verdig død. Sykehjem må få ressurser som muliggjør omsorg ved livets slutt på "hospicenivå". For at den døende skal kunne ha en god og verdig avslutning av livet, kreves god lindring av terminalsymptomer som smerter, angst, i tillegg til fysisk, psykisk, sosial og åndelig omsorg. Ansatte må derfor ha faglig kompetanse og muligheten til å samarbeide i et tverrfaglig miljø.

5. Benytt unntaksbestemmelsen i "Lov om offentlig anskaffelse"

Når sykehjem i regi av ideelle organisasjoner blir utsatt for konkurranseutsetting må unntaksbestemmelsen i "Lov om offentlig anskaffelse" benyttes. Ideelle organisasjoner startet opp mange av velferdstjenestene i dette landet. Nå er utfordringen å gi disse forutsigbare avtalevilkår og arbeidsforhold, samtidig som det stilles krav til kvalitet, kostnader og arbeidsvilkår.

Oddrun Remvik, direktør for Helse & Sosial:

1. Sosial boligpolitikk

Det må satses på sosial boligbygging og bygges flere utleieleiligheter. Det må utvikles tiltak slik at alle kan få muligheter til å bo.

2. Nødvendig helsehjelp til rusavhengige

Rusmiddelavhengige må gis reell rett til nødvendig helsehjelp. Det er for lange ventelister og for uklart hva pasientrettighetene betyr for rusmiddelavhengige.

3. Selvstendig plass for ideell sektor

Hvilken rolle skal ideelle sektor ha i framtida? Skal det bare være et supplement, som går inn og ut av konkurranseutsetting? Ideell sektor bør ha sin selvstendige plass i et partnerskadedt med det offentlige.

Det finnes et usynlig engasjement som finner sine egne uttrykk utenfor etablerte ungdomsorganisasjoner. – Små og selvstyrte ungdomsgrupper kan ha like stor effekt som en stor bevegelse, sier Alan Aguilar (27). Men det er viktig å bli sett. Selv tok han lederansvar hjemme på Holmlia etter den forferdelige kvelden i 2001 da drapet på Benjamin Hermansen vekket hele nasjonen.

Synlighet gjør sterk

Alan Aguilar har etter oppveksten på sitt kjære Holmlia i Oslo rukket å bli magister i statsvitenskap, er nyansatt i Politiets utlendingsenhet, og har vært praktikant i norsk utenriksstjeneste i Korea og FN-praktikant i Kenya. Han er i ferd med å bli en viktig talsmann for en ny og sterk aktivitetsform blant unge: De mange og ofte små gruppene som samler seg til aktiviteter, fellesskap og aksjoner utenfor kjente organisasjoner. De kan endre aktivitet ofte, vil ikke vente på langsomt byråkrati, og kan ha møteplasser over et stort geografisk område. De samles der rammene er til stede.

Selv er han en av lederne i "Ungdomsfabrikken" – et bredt aktivitetstilbud styrt av og for unge, som ledes fra en lånt pult midt i Oslo sentrum.

Drapet

Vi må tilbake til en vinterkveld i bydelen Holmlia i 2001 for å finne tenningen i Alans og hans generasjons engasjement. Han beskriver det flerkulturelle miljøet i den utskjulte bydelen som et varmende og trygt lappeteppe. Den spesielle forskjelligheten i det frodige bomiljøet skapte identitet og samhold. Han vokste opp med stolthet og vennskap – ikke konflikt.

Så skjer det forferdelige. Unggutten Benjamin Hermansen blir drept i et rasistisk motivert overfall. Noen dager etter gikk et av tidenes største demonstrasjonstog stille gjennom Oslos gater. På Holmlia var ungdomsmiljøet preget av sinne, frustrasjon og sorg.

Trangen til å svare med aktiviteter som kunne hindre rasistisk vold ble fanget opp av Antirasistisk Senter. "Agenda X" ble skapt – ledet av voksne. 19-åringen Alan var av de mest aktive ungdommene.

– Vi fant ut at vi både kunne og måtte skape aktiviteter selv. Mange politikere besøkte oss etter drapet. Pressefolk viste fram Holmlia. Vi fikk støtte til konserter. Alle sa at "nå skulle det satses". Så forsvant rampelyset og vi opplevde et tomrom – og spørsmålet: hva gjør vi nå? Et av svarene var "Agenda X" med mange og selvstyrte aktiviteter. Vi organiserte oss selv i en tid da offentlige ungdomsklubber ble lagt ned og folk syntes det var for dyrt å delta i idrettsaktiviteter.

Det usynlige

Alan har tatt med seg formen videre – og kaller den "det usynlige engasjementet".

– Det er usynlig fordi deltakere i slike grupper ikke blir talt i noe medlemsregister, og derfor ser uorganisert ut. Men selvstyrte aktivitetsgrupper har mange og engasjerte ungdommer, som vil skape verdier og forandre samfunnet.

– Hva vil dere forandre?

– Det handler mye om å gjøre noe for "kidsa". Å gjøre for andre det vi ikke

Alan Aguilar var med å starte Ungdomsfabrikken, et sted for selvstyrte aktiviteter for og med ungdom. – På Holmlia fant ungdom ut at vi måtte skape endringer selv, uten å være bundet til langsomt byråkrati. Et skjult engasjement kan også være sterkt, sier han.

fikk selv. Skape trygge og gode aktivitetstilbud til de som kommer etter oss. Være gode rollemodeller.

Alan beskriver en rastløs organisasjonskultur i de nye ungdomsmiljøene. Aktivitetstilbudet kan være bredt: Teater, musikk, sport, formingsaktiviteter, matfelleskap, turer, "å henge sammen". Men mange blir bare en kort tid på hvert sted. Glir ut og inn. Nye tilbud oppstår og blir borte.

– Er det en moderne "shoppekultur" uten lojalitet og tilknytning?

– Den er rastløs, men ikke illojal. Og i hvert fall ikke uengasjert. Dette er "MTV-generasjonen", beskriver Alan.

– Det er unge som er vokst opp med mange og raske skift i underholdningsindustrien. De er vant med at alt skjer fort og søker det som finnes her og nå.

Engasjert uten ideologi

De nye ungdomsmiljøene er lite ideologiske, men mange har et sterkt samfunnsengasjement.

– Antirasisme og integrering, kultur og internasjonalt engasjement, miljø og gjenbruk, og aktuelle hendelser som tenner et engasjement, er temaer som går igjen, sier Alan. Han nevner ambulanseskandalen med Ali Farah-saken i Sofienbergparken og den aggressive Gaza-demonstrasjonen i vinter som eksempler.

– Hvordan er Gaza-opptøyene i Oslo sentrum et eksempel på dette?

– Jeg tror det både var et uttrykk for sinne i en politisk situasjon, og et ønske om å bli sett. Det bobler et sterkt engasjement hos mange unge. Ofte har de ikke god nok kunnskap om det de engasjerer seg i, men de har et trykk som det er viktig å finne gode kanaler for. Ellers kan det eksplodere slik det gjorde i Gaza-demonstrasjonene.

Respekt

– Hvorfor er det så viktig å bli sett?

– Det handler både om drømmer preget av en underholdningskultur som alle er vokst opp med, og en sosial situasjon som kan oppleves undertrykt, særlig i flerkulturelle bydeler. Mange har et sterkt eksponeringsbehov. Den som synes, blir bekreftet og sterkere.

– Dette er en spesiell utfordring for ungdom med innvandrerbakgrunn, sier Alan.

– For unge i det flerkulturelle Oslo er det viktig å bli sett på nettopp som noe mer enn "innvandrerungdom".

– Ønsket om stjernestatus?

– Nei. Dette stikker ofte dypere. Det handler om respekt og verdighet. Derfor er det ikke alltid viktigst å bli sett av for eksempel pressen. Det kan være like viktig å få anerkjennelse som for bilde for "kidsa" som er yngre enn deg i et ungdomsmiljø. Hvis den respekten er knyttet til ansvar, lederskap og positive aktiviteter har vi lykket i å skape alternative rollemodeller.

Orker ikke byråkrati

– Det finnes sterke og tradisjonsrike ungdomsorganisasjoner. Hvorfor går mye av det nye ungdomsengasjementet utenom dem?

– Mange vil ikke binde seg til en organisasjon over

lengre tid. Og hvis vi selv skal etablere en organisasjon, blir vi møtt med et byråkrati vi ikke har tid til å vente på. Unge ledere opplever at det taper krefter og inspirasjon å gå inn i søknadsrutiner, registrering og regelverk. Det er begrenset hva vi oppnår med det økonomisk også. Ofte er andre finansieringsformer som Gjensidigestiftelsen og FriFond enklere og stiller oss friere.

Ansvar virker

Alan Aguilar har erfaring fra hva som nå er effektivt som forebygging for ungdom.

– Ansvar gir eierskap til et miljø og bygger tillit. Det skaper også gode oppdagelser at man faktisk duger til noe – og til og med kan bli et forbilde for andre. Et eksempel er jenta som slet med skolen og hadde stort fravær. På en konsert med Ungdomsfabrikken ble hun spurt om å være konferansier. Hun løste jobben med glans og takket oss etterpå for muligheten til å bli tatt på alvor. Senere stilte hun opp i mange sammenhenger, sier han.

Alan tror også at ansvarserfaring fra ungdomsmiljøer gjør det lettere å få jobb senere.

– Arbeidsgivere ser etter folk med engasjement, mener han.

Gjøre selv

Alan Aguilar er en mild mann som utstråler ro, god tid og tro på det han driver med. Med smilende fakker forteller han om et aktivitetsmønster som kan ta knekken på de fleste. Om stadig nye ideer for å samle ungdom som vil "gjøre ting selv" – det er mye som skal på plass for å finne gode samværssteder over hele byen. Om godt samarbeid med etablerte organisasjoner – om planene om ny kokebok – helt selvlaget fra ide til ferdig trykk av den tverrkulturelle Ungdomsfabrikken. Om foredrag som skal holdes og språkkurs som skal passes.

Vi reiser oss fra bordet på torgkaféen "Politiker'n". Den tittelen vil han ikke ha selv. Han drømmer om jobb i utenriksstjenesten en gang. Så må andre etter hvert ta hans plass i Ungdomsfabrikken. De må gjøre det selv – og gjøre seg synlige.

– For unge mennesker er det viktig å bli sett. Små og selvstyrte grupper kan få like stor betydning som en stor bevegelse hvis de slipper til med egne aktiviteter, sier Alan Aguilar.

tekst: Per Frogner foto: Atle Briseid

Nadheim-brukere stiller krav til regjeringen

Mange problemer står fortsatt uløste etter at sexkjøpsloven trådte i kraft. Derfor stiller brukerrådet ved Nadheim senter for kvinner og menn med prostitusjonserfaring åtte krav til regjeringen.

Å opprette et brukerråd forplikter at Nadheim følger opp rådene, mener både medlem av brukerrådet "Ida Brubakk" og daglig leder Olav Lægdene ved Nadheim senter for kvinner og menn i prostitusjon.

"Ida Brubakk" vet hvor vanskelig overgangen fra prostitusjon til en vanlig jobb kan være. Som medlem av brukerrådet ved Nadheim krever hun derfor bolig, jobb og oppholdstillatelse for personer som ønsker å komme seg ut av prosti-

tusjonen.

– Sexkjøpsloven må ikke bli en hvilepute for politikerne. Vi stiller disse kravene slik at midlene som er lovet i kjølvannet av loven, blir forvaltet på en fornuftig måte, sier hun.

I dag lever "Brubakk" et normalt liv med en god jobb. Sammen med andre nåværende og tidligere brukere deltar hun i rådet for å gi prostitusjonsmiljøet en stemme i prostitusjonsdebatten.

– Det viktigste er ikke bare å straffefølge kunden, men å få på plass hjelpetiltak som fungerer, sier hun.

Viktig med bolig

Trygghet er viktig for å bryte med prostitusjonsmiljøet, og bolig er viktig for å skape trygghet. Derfor krever brukerrådet krisebolig til personer som blir satt på gata som følge av politiets "Aksjon Husløs". Dessuten krever de permanente boliger til personer som vurderer å anmelde sine bakmenn, og kommunale boliger til rusavhengige personer i prostitusjon.

– Hvis man har et sted å overnatte i en periode, unngår man å måtte sove hos en "sugar-dad". Dessuten er det viktig med refleksjonstid, slik at personer som vurderer å anmelde bakmennene, får vite om sine rettigheter, sier hun.

I tillegg krever brukerrådet at NAV sitt kvalifiseringsprogram skal omfatte kvinner og menn i prostitusjon som er innenfor målgruppen.

– Dette er et langt lerret å bleke. Selv for de norske er det vanskelig å komme seg ut av prostitusjonen og i stor grad også for de utenlandske. De kan være kjempemotiverte, men har ikke opphold over tid. Kvinner har vist seg mer tilpasningsdyktige enn menn, og jeg mener det bør satses på disse kvinnene. Det kan være veldig lønnsomt, sier Brubakk.

En viktig stemme

Det relativt nyopprettede brukerrådet er blitt en tydelig og viktig stemme ved Nadheim senter for kvinner og menn med prostitusjonserfaring, men Ida mener at senteret alltid har latt brukerne få

tale sin egen sak.

– Nadheim har bestandig vært opptatt av å gi brukerne en stemme. I alle år har de invitert politikere hit slik at de får høre våre synspunkter. Brukerrådet er en forlengelse av dette arbeidet. Det handler om å ta folk på alvor, sier hun.

Ifølge daglig leder Olav Lægdene gir rådet verdifulle innspill til hvordan senteret bør drives, samtidig som det er en selvstendig stemme i den sosialpolitiske debatten.

– Opprettelsen av brukerrådet har vært en vitamininnsprøytning og et løft for oss som er ansatte, sier han.

Lægdene mener at brukermidvirkning fører med seg en forpliktelse.

– Det er viktig at det blir reell brukermidvirkning og ikke bare en lek. Vi har en forpliktelse om å følge opp rådene fra brukerne. Det er et etisk problem at mange i hjelpeapparatet uttaler seg på vegne av andre. Når vi uttaler oss på vegne av brukerne våre, er det viktig at det vi sier, er helt sant. Brukerrådet gjør at vi har bedre bakgrunn for å uttale oss, sier han.

Ida mener at brukermidvirkning er viktig for å bevisstgjøre at maktfordelingen mellom bruker og hjelpeapparatet i utgangspunktet er skjev.

– Mange sosialarbeidere bør være mer ydmyke overfor brukeren og begrunne sine avgjørelser bedre. Det er jo brukerne som gjør at de får lønna si, sier hun.

Styrket bruker-medvirkning i ledende organer

Også i Kirkens Bymisjons ledende organer i Oslo har det vært arbeidet med å tilrettelegge gode former for brukermidvirkning og representasjon. Dette har vært og er tema både i SKBOs styre og representantskap.

Målet er å sikre brukerperspektivet i organer som tar beslutninger om retningsvalg og ressursbruk, å sikre en meningsfylt ramme for slik medvirkning på virksomhetsnivå, sikre medlemmer i styrende organer kontakt med brukeres utfordringer og styrke organisasjonens mulighet som samfunnsaktør.

Ikke "egen plass"

I styre og representantskap tror man ikke dette skjer ved å opprette en særlig brukerplass i styrende organer. Det legges i stedet vekt på at såkalt "kvalifisert brukerkompetanse" skal være blant kriteriene når nye representanter skal velges. Det betyr at erfaring fra praktisk brukerdeltakelse i f.eks selvhjelpsgrupper eller pårørendesammenheng og frivillighet skal være et kompetansemål på samme måte som andre fagområder er representert i styrende organer. Det er ønskelig at det blant styremedlemmene skal være minst en person med slik kompetanse.

I tillegg er det planer for et sentralt *brukerforum* for Kirkens Bymisjon Oslo med årlige møter der erfaringsutveksling og dialog skjer direkte med overordnet nivå i organisasjonen.

Det vil også bli lagt opp til en styrket brukermidvirkning i strategisk planarbeid i SKBO.

tekst og foto: Atle Briseid

Kort opphold

Anne Myhr, Eldreombud i Oslo

Eldreombudet skal sørge for at det ikke blir gjort urett mot eldre personer bosatt i Oslo kommune. Ombudet skal arbeide for å ivareta de eldres behov, interesser og rettssikkerhet overfor helse- og sosialtjenesten og spesialisthelsetjenesten, og for å bedre kvaliteten hos disse.

Hvilket ordtak passer for deg?

– Heftig og begeistret.

Sist leste bok?

– "Bisetelsen", den siste i trilogien av Lars Saabye Christensen. Det er nok ikke den beste boka jeg har lest, og de to foregående var bedre. Men det er morsomt å lese boka når man bor og har et forhold til Oslo.

Når du virkelig skal kose deg – hva gjør du da?

– Da trener jeg. En løpetur i skogen, gjerne med gode venner, er en fin måte å ha kontakt med andre på. Dessuten er det en super måte for avslapning.

Hva er det beste med byen?

– Variasjonsmulighetene. En såpass stor by som Oslo har et variert tilbud for både kultur og natur. Man kan bo landlig og sykle mellom jobb og hjemsted.

Hva vil du helst forandre i Oslo?

– Jeg er veldig glad i Oslo, men hvis jeg skulle forandre noe, ville jeg gjort noe med forsøplingen. Parker og plasser med mye søppel er trist. Her er jeg på linje med Erling Lae.

Hvem kunne du tenke deg å tenne lys for?

– Selv om jeg er eldreombud, kan jeg i dag tenke meg å tenne et lys for Aung San Suu Kyi. Jeg synes det er trist at hun etter så mange år i husarrest nå kanskje må gå i fengsel igjen.

Hva ville du bli som barn?

– Da ville jeg bli barneskolelærer. Det har sikkert sammenheng med at faren min var lærer. Jeg pleide å være med han på folkehøgskolen han jobbet. Jeg har hele tiden sett på læreryrket som et viktig yrke. Man har så stor innvirkning på det videre livet til elevene. (Myhr er utdannet jurist. Red. anm.)

Respekt, rettferdighet og omsorg er Bymisjonens visjonsord. Hvem trenger det mest akkurat nå?

– Alle fortjener dette uansett, uavhengig av alder og stand. Skal jeg velge en spesiell gruppe, velger jeg eldre pleietrengende, de som er helt avhengige av omsorg døgnet rundt.

tekst: Atle Briseid foto: Eldreombudet

DE ÅTTE KRAVENE LYDER SLIK:

1. Personer som rammes av politiets «Aksjon Husløs», og som mister sitt hjem som følge av politiets aksjoner, har krav på krisebolig.
2. Rusavhengige personer i prostitusjon skal ha krav på en kommunal bolig.
3. Personer som vil bryte med prostitusjonen, og som trenger en tenkepause, skal ha krav på en krisebolig en kortere periode uten at det stilles betingelser (så hun/han ikke må flytte inn hos bakmann eller kunde).
4. NAVs kvalifiseringsprogram må kunne omfatte kvinner og menn i prostitusjon i Norge, uavhengig av oppholdsstatus, så lenge de er i programmets målgruppe.
5. Prostituerte som er i Norge og kommer fra Romania og

Bulgaria, må få lov til å ta seg deltidsjobb eller jobb med kontrakt på under et år i Norge.

6. Personer i prostitusjon som er i Norge med lovlig opphold i andre Schengen-land, må få lov til å ta lønnet arbeid i Norge (gjelder særlig nigerianske kvinner).

7. De som er utsatt for menneskehandel, og som har søkt om refleksjon skal ha et tilbud om innhold i refleksjonsperioden. Innholdet må bl.a. bestå av:

- tilstrekkelig advokatbistand (mer enn 3 timer)
- kvalifiserings- og aktivitetstilbud (bl.a. norskkurs)
- arbeid
- tilbud om samtaler med politiet for vurdere en eventuell anmeldelse
- tett oppfølging

8. Ofre for menneskehandel i Norge må få varig opphold i Norge.

Bymisjonen fikk miljøvennlig ”millionbil”

MøllerGruppen AS kunne nylig feire importen av sin bil nummer én million. Bil nummer 1.000.001, en biogassdrevet varebil, ble gitt i gave til Kirkens Bymisjon. Den skal brukes til å frakte gratis mat til gjester på bymisjonsvirksomhetene.

Det er et langvarig samarbeid mellom MøllerGruppen og Kirkens Bymisjon som ligger bak den profilerte gavebilen fra firmaet som har gitt Norge ”folkevogna”. I en årrekke har Møller lånt ut biler til Bymisjonens aksjonsbehov, eller støttet arbeidet på andre måter.

Ble inspirert

– Det er en del av vår bedriftskultur å ta samfunnsansvar. I alle våre bedrifter henger en plakett med fire kjerneverdier. En av disse er ”omtanke”. Her møtes MøllerGruppen og Kirkens Bymisjon. Det gjorde et særlig inntrykk på oss da vi så innsatsen hos sysselsettingstiltaket ”Lønn som fortjent” som Bymisjonen driver i rusmiljøet i sentrum. Det inspirerte oss til å gi en gave det var behov for. Det er viktig for oss å støtte ideelt arbeid på en måte som også våre ansatte kan se som noe konkret, og det nye tiltaket der gratis overskuddsmat kjøres ut til folk som trenger det, er akkurat det, sier administrerende direktør Pål Syversen.

Grønt og gratis

Den nye Volkswagen Caddy varebil er gassdrevet. Det vil si at den kan gå på gass fra avfall, og er slik sett svært miljøvennlig og moderne. – Dette blir i mer enn én forstand en ekte ”folkevogn,” sa generalsekretær Sturla Stålsett da han fornøyd tok imot bilen på en scene i Møllers bilhall på kaia.

– Den skal bringe verdifulle varer ut til folk. Og folk er folk uansett hva slags situasjon de er i. Det er frivillige som gir av egen tid som skal kjøre bilen, og med en så miljøvennlig profil blir dette både grønt og gratis, smilte generalsekretæren.

Som takkehilsen overrakte han brosteinslyset fra Kirkens Bymisjon – i denne sammenhengen et uttrykk både for hverdagsløp og en del av gata som den nye bilen skal ta seg fram på.

tekst og foto: Per Frogner

Generalsekretær i Kirkens Bymisjon, Sturla Stålsett, og administrerende direktør i MøllerGruppen, Pål Syversen, viser frem varebilen som går på biogass.

Hvordan står det til med Oslo?

Hvordan ser Oslo ut som oppvekst-, livs- og aldringsmiljø i 2009? Hva fremmer velferd, toleranse, deltakelse og utvikling? Er Oslo en by som inkluderer på tvers av gamle og nye likheter og forskjeller?

Koordinator for Grorudalssatsingen, Elisabeth Sem Christensen, viste hvordan et mangeårig satsingsarbeid i et område med mer enn 100 forskjellige nasjonsbakgrunner stimulerer til deltakelse.

– Dette var noen av spørsmålene som ble stilt i forkant av Kirkens Bymisjon seminar ”Hvordan står det til med Oslo?”. Seminardagen var den første i det som kan bli en årlig hendelse der ulike fagfolk og velferdsaktører formidler Oslos utviklingstrekk på det sosiale området. I sitt innlegg om fattigdommens dynamikk viste professor Steinar Stjernø hvordan svært mange som er rammet av fattigdom i Norge, har det med seg fra oppveksten. – Skal vi få bukt med restfattigdommen, er tidlig og positiv inngripen blant barn og unge avgjørende, sa han. Koordinator for Grorudalssatsingen, Elisabeth Sem Christensen, viste hvordan et mangeårig satsingsarbeid i et område med mer enn 100 forskjellige nasjonsbakgrunner stimulerer til deltakelse gjennom utforming av store og kreative lokaler, ulike aktiviteter på samme sted – som skaper nye kontaktplasser og åpenhet for at egne kulturimpulser blir verdsatt i nærmiljøet. Ungdomslederen Alan Aguilar fra Holmlia ga et gripende og engasjert innlegg om sin oppvekst i

en delvis utskjelt bydel. Han roste ungdomsfellesskapet med beboere fra ca 70 land, og viste hvordan kraften i deltakelsen kom til syne etter det tragiske ”Benjaminsdrapet” i 2001. – Ansvar skaper deltakelse, sa Aguilar. Den svenske kommunikasjonsskaperen Jakob Svensson viste gjennom eksempler fra sin forskning hva som kan motivere til lokalt engasjement og deltakelse. – Mye handler om ”identitetsforhandling”. Tradisjonelle organisasjonsformer handler om å oppnå og verne egne interesser, eller bygging av fellesskap. Nå aktiverer folk seg for å prøve ut egen identitet, sa Svensson. Seminarets siste del var en gjennomgang av ulike bymisjons erfaringer. Et fellestrekk er hvordan systemer i samfunnet kan virke diskriminerende og utstøtende selv om de ikke er tenkt slik. Byråkratisert boligformidling, manglende rettigheter for papirløse migranter og mangel på privatliv i dobbeltrom på sykehjem var blant eksemplene.

tekst og foto: Per Frogner

Prosjekt 24:7 tar form

Prosjekt 24:7 er under utforming og i rask framgang. 80-90 perosner har søkt stillingene som helse- og sosialarbeidere i prosjektet, og det er allerede aktivitet ute på gatene.

– Dette går raskt framover og vi er godt fornøyd med utviklingen, sier Oddrun Remvik, avdelingsdirektør i Helse & Sosial i Kirkens Bymisjon Oslo. – Psykiater og psykolog er ansatt, og det er mange godt kvalifiserte søkere til stillingene som miljøterapeuter og sykepleiere. To miljøterapeuter er allerede i gang med oppsøkende arbeid i gatemiljøene, og henviser folk til eksisterende hjelpetiltak. Flere av samarbeidspartnerne i rusfeltet uttrykker at de er glade og takknemlige for den nye anledningen til samarbeid på tvers av systemet, sier Remvik.

Prosjektleder er den erfarne bymisjonslederen Kirsten Frigstad.

På myndighetsnivå er arbeidet med et samarbeidsråd godt i gang, der generalsekretær Sturla Stålsett leder samtaler mellom representanter fra Oslo kommune, Helse Sør-Øst, Helsedirektoratet og Politiet. Det har allerede utviklet seg til et godt rom for kontakt og uformelle drøftelser om situasjonen på rusfeltet i storbyen.

Bergen får også tildelt en andel av det bevilgede prosjektbeløpet fra Helse- og omsorgsministeren. Ledet av Bymisjonen i Bergen er det planer for styrking og utvikling av eksisterende tiltak blant menn og kvinner i rusmiljøene i vestlandsbyen.

tekst : Per Frogner

Gledet seg over Verdiløse menn

DnB Nor inviterte i midten av mai brukere og ansatte fra Kirkens Bymisjon til Nationaltheatret for å se forestillingen ”Verdiløse menn”. Stykket gjorde inntrykk.

”Verdiløse menn” er basert på sangene til Joachim ”Jokke” Nielsen, som døde for snart 10 år siden etter mange års rusavhengighet. Forestillingen, som har gått for fulle hus i lang tid, handler om livet til Kleggen, Knugern og de andre karakterene som føler at de ikke har noen verdi i samfunnet.

– Jeg håper forestillingen gjør at våre fordommer mot denne gruppen blir litt avkledd. Dessuten håper jeg den er med på å gi disse menneskene verdighet, ikke for det de gjør, men for hvem de er. Narkomane er jo like forskjellige som alle andre folk, sier Gard Eidsvold, som spiller ”Kleggen”.

Felles for alle karakterene er at de bærer på et ønske: Kleggen drømmer om kjærligheten og ønsker å være en god far, Knugern prøver å få til gode forretninger og den gamle krigsseileren Smith ønsker å være til gode for samfunnet.

– Alle bærer vi med oss små og store drømmer, og når vi mister disse drømmene, går det dårlig med oss. Kleggen drømmer om den store kjærligheten med Anni. Når hun dør, gir han helt opp, sier Eidsvold.

– Hva lærte du av å spille denne karakteren? – Jeg lærte at det må være et fysisk maraton å leve slik. Uten å ha kjent på livet som rusavhengig selv, er jeg overbevist om at det er en heltidsjobb. Dessuten ble jeg sikker på at overskriften for denne forestillingen, nemlig å gi denne gruppen mennesker verdighet, var riktig.

– Alle bærer vi med oss små og store drømmer, og når vi mister disse drømmene, går det dårlig med oss, sier Gard Eidsvold (i grønn boblejakke) som spiller rollen som Kleggen.

– Hvordan var responsen fra salen under denne forestillingen i forhold til tidligere forestillinger?

– Vi merket en tydelig forskjell. Folk lo eksplisitt på andre steder enn de gjør i andre forestillinger. Det kunne være odde ting som de kanskje kjente seg igjen i, som en liten kommentar, en merkelig gange eller andre små øyeblikk, sier han.

– Hvorfor tror du ”Verdiløse menn” har slått så godt an hos folk?

– Jeg tror det kommer av to ting: for det første kan de le av alt de slipper unna selv, som en nesten ubevisst glede over ikke å være i en slik situasjon. Samtidig tror jeg også at folk ler av seg selv. Det er jo våre fordommer og holdninger som gjør at disse folkene ikke opplever den verdigheten de fortjener, sier han.

tekst: Atle Briseid foto: Nationaltheatret

Grasrotandelen til Kirkens Bymisjon

likevel gjerne opplyse om at de som allerede spiller har mulighet til å gi sin grasrotandel av spillebeløpet til Kirkens Bymisjon og det viktige arbeidet som gjøres for de som har det ekstra vanskelig i samfunnet vårt. For hver krone du spiller for går da fem øre til Kirkens Bymisjon, uten at din innsats eller dine vinnerejanser påvirkes.

Kirkens Bymisjon vil få fem prosent av det beløpet du spiller for,

helt til du velger å slette din tilknytning eller velger en annen mottaker. Den første mottakeren du knytter til deg vil dessuten få grasrotmidler av det du har spilt for, fra og med 1. januar 2009.

For å støtte Kirkens Bymisjon må du ha et spillerkort fra Norsk Tipping, med tilhørende PIN-kode. Spillerkort får du kjøpt hos kommisjonær, eller du kan bestille det på norsk-tipping.no.

På denne siden finner du strekkode og organisasjonsnummer som du kan skrive ut.

Når tilknytningen er utført, vil Kirkens Bymisjon få grasrotmidler fra deg helt til du sletter eller legger inn en ny mottaker, uansett hvor du spiller.

Slik går du fram:

Du kan knytte deg til Grasrotandelen hos din kommisjonær:

- Har du strekkode, kan kommisjonæren lese inn denne.
- Dersom du kjenner mottakerens organisasjonsnummer, kan kommisjonæren taste inn dette.
- Alternativt kan kommisjonæren søke seg frem til din grasrotmottaker på terminalen.

Du kan også knytte deg til Grasrotandelen gjennom andre kanaler:

- SMS: send GRASROTANDELEN 944384448 til 2020 (tjenesten er gratis).
- Internett: gå inn på norsk-tipping.no eller grasrotandelen.no og foreta tilknytningen der.
- Norsk Tipping Mobilspill.

tekst: Hans Jacob Torkildsen
foto: Norsk Tipping

1. mars lanserte Norsk Tipping "Grasrotandelen", en ordning hvor du som spiller selv kan bestemme hvem som skal få penger fra overskuddet til Norsk Tipping.

Kirkens Bymisjon ønsker ikke å oppfordre noen til å begynne å spille eller være med å øke spillvolumet hos de som allerede spiller. Vi vil

Sommerteater i Robin Hoods ånd

Teaterstudentene ved Kunsthøgskolen i Oslo setter opp Robin Hood som årets barneteater i Frognerparken. Skuespillerne ønsker at noe av overskuddet skal gå til barn som ikke har det så bra og har derfor tatt kontakt med Kirkens Bymisjon.

– Vi synes Robin Hood-historien passer veldig godt til det arbeidet Bymisjonen gjør. Vi vil derfor gi noe av overskuddet til Bymisjonen, og inviterer også næringsliv og enkeltpersoner til å kjøpe billetter som Kirkens Bymisjon kan gi videre til barn som har det vanskelig, sier teaterstudent Espen Klouman Høiner.

Barna som man har anledning til å spandere teater på, er barn med foreldre i fengsel, barn som kommer fra hjem med rus og alkohol, barn som bor på barnehjem og barn av foreldre som sliter med psykiske lidelser eller krigstraumer.

En av forestillingene vil gå uavkortet til Kirkens Bymisjons arbeid blant barn og unge. På denne forestillingen vil tilskuerne selv få bestemme prisen på billetten.

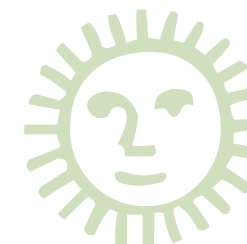
Teaterstudentene synes historien om Robin Hood passer godt til Kirkens Bymisjons arbeid.

– Robin Hood handler jo om å dele godene og gi vanskeligstilte mennesker nye muligheter. Kirkens Bymisjon arbeider for at det skal være rom for alle, og deres verdier sammenfaller med de sosiale verdiene vi ønsker å kommunisere med vår teatervirksomhet, forteller Høiner.

Han er en av åtte skuespillere som lover en morsom, spennende og rampete forestilling i teltet i Frognerparken i sommer. Her blir det sang, dans, et lekt live-band og abligøyer, i en forestilling som passer for hele familien.

Se mer på:
www.sommerteatret.no

tekst: Ragnhild Hærem Østmo
foto: Kunsthøgskolen i Oslo

Vil du gi din støtte til Kirkens Bymisjon Oslo?

GRASROTANDELEN

KIRKENS BYMISJON OSLO

Organisasjonsnummer: 944 384 448

32774944384448

Mer informasjon finnes på www.grasrotandelen.no
Her vil du også kunne følge med på hvor mye Grasrotandelen genererer for de enkelte Grasrotmottakerne.

Takk for at du støtter oss via Grasrotandelen!

Enklere med e-post

Kirkens Bymisjon kommuniserer årlig med mange mennesker, og vi søker hele tiden etter å finne gode og enklere måter å gi tilbakemelding til alle våre givere og støttespillere. E-post er for oss et godt verktøy som forenkler vårt arbeid, og reduserer våre kostnader.

Vi oppfordrer derfor alle våre støttespillere til å registrere sin e-post adresse på vår hjemmeside, slik at vi kan benytte adressen til enkelte utsendelser.

Slik gjør du:
Gå inn på www.bymisjon.no/endingsskjema, og fyll inn endringer eller tilleggs-informasjon.

SVARSKJEMA «BYMISJON»

Jeg ønsker å bli **FAST GIVER** med kr:

Hver(t): måned kvartal halvår år

Jeg vil betale med: AvtaleGiro PostGiro

Navn:

Adresse:

Postnr.: Poststed:

Personnummer (11 siffer):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kontonummer (må fylles ut ved AvtaleGiro):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Dato: Signatur (må fylles ut):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Beløpsgrense kr:

(angir rammen for hvor mye du senere kan øke ditt gavebeløp uten å fylle ut ny fullmakt med signatur).

Jeg vil registrere min e-postadresse for å motta takkebrev på e-post:

--

Jeg ønsker informasjon om:

- Kirkens Bymisjon
- Fast givertjeneste
- Annet:
- Jeg vil reservere meg mot å motta takkebrev
- Jeg ønsker ikke lenger bladet tilsendt.

Gaver til Kirkens Bymisjon gir rett til skattefradrag. Ring inn fødselsnr. på 02005 eller les mer på www.bymisjon.no

KID-nummer: (Fylles ut av Kirkens Bymisjon)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mottakers kontonummer: 7011 05 18593

Porto er betalt

Kirkens Bymisjon

Svarsending 1012
0090 Oslo

Et verksted for kreative sjeler

I det nye kreative verksted på arbeidsmarkedsbedriften Unikum blir de lekreste ting produsert på løpende bånd: sjal, kjoler, grytek-luter med silketrykk, baby-klær og glassfat i forskjellige farger.

Personene som tryller frem de små kunstverkene i silke, bomull, glass eller ull står på siden av arbeidslivet på grunn av en psykisk lidelse. Ikke alle har et direkte mål om å komme ut i arbeid, og for mange er aktivitet en verdi i seg selv.

– Vårt mål er å finne og bygge ressurser. Her kan deltakerne se at ting blir skapt. Det er et gledesfylt arbeid, sier arbeidsveileder Susanne Ramberg.

- Holder hodet opptatt

I en del av lokalet står Yousaf Khan og tover ullfigurer fast i et silkeskjal. For tre år siden fikk han en psykisk knekk og måtte legge drosje-jobben til side. Etter en periode på det kreative verkstedet er han nå på vei tilbake i jobben som sjåfør, men er fortsatt innom verkstedet en dag i uka.

– Jeg er glad i å jobbe med hendene og prøver å finne på ting å gjøre for å holde hodet opptatt. Det er ikke bra å tenke så mye. Dette arbeidet hjelper meg, sier han.

Litt lenger bort står Ann Helen med en sirkelkutter og skjærer glass til et fat hun skal lage. Hun har vært til utredning en periode og har hatt stor nytte av det kreative verkstedet som Unikum startet opp i høst.

– Jeg jobber egentlig litt over evne fordi det er så gøy å se resultatene. Her er stort sett alle gira på å jobbe. Både det sosiale og tingene vi lager passer veldig godt til mennesker som har problemer psykisk eller fysisk. Det er ingen som presser deg til å lage så eller så mange, sier hun.

Det kreative verkstedet ble startet opp i høst, men kom for alvor kommet i gang i løpet av våren. Seks ansatte med kreativ bakgrunn veileder deltakerne i arbeidet, og så langt tyder alt på at tilbudet treffer slik det skal.

– Vi fikk veldig god respons på ideen fra både NAV-systemet og fra Unikum, sier Ramberg.

Yousaf Khan er på vei tilbake i jobben som drosjesjåfør, men stikker fortsatt innom det kreative verkstedet på Unikum en dag i uka.

Selger produktene på markeder

Verkstedet jobber bare med naturlige materialer som silke, ull, lin og glass. Målet er at produksjonen skal være så miljøvennlig som mulig. Og til høsten blir det mulig å kjøpe noen av produktene.

– Vi planlegger å selge på et marked på Bogstad gård 20. september. Dessuten skal vi delta på tre julemarkeder, i tillegg til vårt eget marked, sier Ramberg.

tekst og foto: Atle Briseid

Det kreative verkstedet benytter bare naturlige materialer i arbeidet. Arbeidsveileder Susanne Ramberg viser frem et av silkeskjærfene.

Vår side

På vår side trykker vi ord og uttrykk fra deltakerne i Kirkens Bymisjons mange tiltak og virksomheter. Denne gangen viser vi frem produktene som blir laget på det kreative verkstedet for personer med psykiske lidelser på Kirkens Bymisjons arbeidsmarkedsbedrift, Unikum.